

Val '94

Eyðun Johannesen, valevni Javnaðarfloksins í Eysturoy

Javnaðarflokkurin styrkina til búskaparliga ódnarveðrið

Hví er vit komnir soleiðis fyri búskaparliga her í Føroyum?

Sannleikin er í stórum tann, at vit kenna ikki til hvussu sera veikt okkara samfelag er.

Hetta ljóðar kanska undarligt at siga, men vit mugu taka í egnan barn og viðurkenna sannleikan, sum hann er.

Um vit hyggja aftur um okkum til 1980, so kunnu vit siga, at vit koyrdu ein kavabólt á rull, sum hevði flest umdreyningar frá 1981 til 1985, har hann trýfaldadist í stødd.

Hann hevði færri umdreyningar frá 1985 til 1989, men vaks skjótari.

Vit kunnu eisini kalla hetta dansin um gullkálvin.

Vit vóru so snild, at geva næstan øllum veiðiflotum og flakavinnuni forlorna innspæring ella rúsevni.

Ikki tí at hetta kundi og kann bera til, í ein lítlan mun.

Men ikki soleiðis, at alt sølulíðið steinsovnar av rúsevni, har vinnulívmenn og veiðumenn ganga so smekk fullir, at teir ikki eru mentir at sleipa samfelagið.

Eitt vita vit. Eingin annar

er mentur at slóða fyri, uttan teir.

Tað, sum eg meini og vísi á, er tann alt ov høgi stuðulin til fiskivinnuna, bæði á landi og sjógv. Ikki er hetta allur feilurin, sum gjordur var í 80'unum, men hann er sera stórir. Tí at við stuðlinum, vórðu sleipihestarnir dopaðir.

Knappliga fáa teir einki medisín.

Av tí sama stæðgæði samfelagið. Næstan so einfalt er tað.

Hvussu hevur hetta gingið fyri seg?

Jú, politikkararnir hava skaffa og selt „rúsevni“, framstandandi vinnulívmenn og fagfelagsmenn hava verið skeinkjar.

Eg sjálvur og næstan øll onnur hava drukkið. Gjarna fingur vit vanligu borgarir frá bankunum. Fittir og blíðir vóru teir, og væl smakkaði, tað má sigast, men eftirsjúk-an, hon er verri.

Vit geva teimum skyldina og teir geva hvørjum øðrum skyldina, men hetta hjálpir ikki uppá avleiðingarnar.

Fyri okkum øll somul, skulu mong ár til, fyri at fáa fótastefið aftur.

Her vera vit noydd at bróta upp um armar og brúka øll evnir vit eiga.

Vit skulu hava útflutningsvirðið uppeftir, men sjálvandi um vit bara eiga fisk til hetta endamálið, og tykir mær at vit eiga møguleikarnar, við einum góðum vilja.

Lat meg nevna, at norðmenn veiða svartkjáft og virka hann umborð. Hetta kunnu vit eisini og brúka somu skipini eftir kongafiski í lrmingarhavinum, har íslendingar, norðmenn og aðrar tjóðir veiða stórar nøgdir.

Vit kunnu gerameira við havtasku- og svartkalva-veiðu, eisini stinglaks-, langasporl- og hávaveiðu.

Harafurur er jákupskelj-atilfeingið størri enn tað vit gagnnýta.

Íðulker og aðrir møguleikar eru eisini, so sum innkeyp av fiski, og tilvirkan av klipp-fiski, sum norðmenn gera nógv av.

Megna vit at fáa alt borðklárt av landinum, í harðari kapping við rávøruútflutan, so kemur nógv arbeiði at liggja eftir í landinum og við hesum eitt vakandi útflutningsvirði.

Ikki fyrr enn vit hava rokk-

ið hetta mál, kunnu vit koma burtúr, at vera heimsins vánaligastu solumenn, við heimsins vánaligastu fiskavøru.

Hetta er hart at siga um góðsku okkara, men skulu vit taka í egnan barm, skal tað lí.

Her havi eg víst á at alnikið er eftir at gera.

Tað nyttar okkum onki at trúpa uttanum og sita sum rotta í kavaroiki, peika aftur eftir og royna at geva hinum tað størstu skuldina.

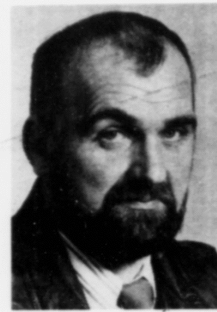
Fyri at sleppa undan at koma at sita við ábyrgd næsta valskeið; ja, so verður veittr- ið við einum ES-trumf-essi.

Og skuldi hetta ikki verið nokk, so verður spæld bæði Jassur og „Manella, altsó lønarmiðurskurður.

Til seinast vil Javnaðarflokkurin takka øllum, sum hava verið við til at stæða áðurnevnda kavabólta og byrja at rulla hann í rætta kós.

Tað fellur einum tungt at hoyra, at vit skulu byggja fiskastovnar upp aftur. Tað er beinleiðis so langt úti at ein eigur ikki forð fyri tí.

Hetta er slettis ikki nakað, vit hava við at gera og koma tað heldur ongantíð.

Sum veiðumaður hevur ein sæð, hvussu náttúrlívið rúndan um oyggjar okkara hevur broytt seg í nógv ár.

Mangur sigur, at vit hava ov-fiska grunnar okkara. Ja, tað kann vera tann lítil parturin av sannleikanum.

Tann stóri parturin er ein heilt annar, sum vit einki vald hava á, hvussu vit so enn bera okkum at. Tíverri!

Um vit fara til grannar okkara, Ísland, so er nógv lív í sjónum har. Æti, hvalur og nógvur fuglur er at síggja.

Tað sama er rúndan um Írland og norður við skotsku strondini. Við Hebridurnar, Orknoyggjarnar og Shetlandsoyggjarnar er eisini nakað av lívi í.

Men koma vit so til Føroyar, so er næstan steindeytt. Lítið og onki av fugli, lítið av æti og at kalla eingin hvalur.

Soleiðis var tað ikki fyri nøkrum árum síðani.

Hetta fyrbrigðið í náttúr-

uni, vísir seg at ávirka veiðuna av teimum fiskasløgum, vit eru vanir at veiða, sera nógv.

Hetta tykir mær at vera tann stóri parturin av orsökini til lítila fiskamongd.

Søgan sigur okkum um mong slík fyrbrigði, bæði her hjá okkum og í grannalondum okkara.

Ella við øðrum orðum: Vit hava eina niðurgongd í náttúruin ímóti okkum.

Enn, og nøkur ár fram, er heilt greitt, at vit hava lítið annað enn fisk at rætta ta búskaparligu gongdina upp aftur við.

Vit noyddast at fáa okkum ein sera mataligan javnara, til ringastu ílskuna.

Vit verða noyddir at stuðla bæði fiskiroyndum og marknaðarføring.

Javnaðarflokkurin hevur altíð sagt, at hann hevur viljan og mótið.

Nú hevur Javnaðarflokkurin eisini víst, at hann hevur styrkina, ta bestu skútuna og bestu seglføringina til búskaparliga ódnarveðrið vit eru í.

Við hesum loyvi eg mær at biðja tykkum velja Javnaðarflokkin.

Gott val øll somul.

Eyðun Johannesen
Oyarbakki

Eitt tað truplasta valskeiðið í Føroya søgu

Soleiðis hevur ofta verið útið til av teimum, sum fyri næstan fyra árum síðani við góðum treysti fóru út í Tinganes at tæna landi sín- um. Málsetningurin var greiður og vældefineraður í teimum so nógv spottaðu úggju boðunum, nevniliga at fáa gongd á aftur samfelagið.

Persónliga dugi eg onki skeivt at síggja í tí, at ein flokkur fer til val uppá:

– at fáa samfelagshjólina at mala aftur
– at fáa arbeiði til allar hendur.

Hetta eru høvuðsmál, sum ein og hvør flokkur til eina og hvørja tíð, í einum og hvørjum landi kundi lagt navn til.

Er tað ikki eitt vánaligt ítrúttarfólk, sum fer á vøllin fyri at tapa? Ella hvat við

kappróðrarfólkunum, sum fer í bátin 25. apríl við tí avgjördu meining at hann/hon ongan róður kann vinna? Var tað ikki betur at onkur annar fekk kjansin? Ein, sum trýr uppá at tað ber til.

Einki er tað skeivt at seta sær høg mál, hvørki í ítrótti ella í politikki, bara ein hevur bæði beini á jörðini og dugir at meta um hvat letur seg gera í verki og hvat ikki.

Ikki so sjáldan kemur tað fyri, at óvantaðar forðingar og broyttar umstøður noyða teg til at broyta kós.

Jú, javnaðarflokkurin fór í 1990 til val við tí vón, at tað bar til at fáa gongd á aftur samfelagið.

Vit vistu, at tað vóru trupulleikar í vinnulívinum. Vit trúðu at um tað eydnaðist at menna ídnaðin, soleiðis at virðisøkingin av

einasta tilfeingi okkara, fiskinum, vaks, so høvdu vit klárað at siglt millum skerini.

Tað vit ikki vistu var at bankarnir vóru við at fara av knóranum.

At fiskasølan, sum í nógv harrans ár hevði verið figgarliga álitið í fiskivinnuni, skuldi fáa so stórar figgarligar trupulleikar.

At øll privat skuld umvegis bankarnar skuldi enda í landskassanum hevði heldur ongín væntað.

Tað er lætt at vera eftirlókur og siga at avgerðin tann lagnutunga 6. okt. 1992 var skeiv.

Avgerðin er tikin, nú er ov seint at broyta kós.

Vit í javnaðarflokkunum hava hóast ringar úðir og mótgongd og har til stóran politiskan ágang ikki mist

mótið. Vit trúgva framvegis uppá hetta samfelagið og tað fólk, ið her býr.

Sjálvandi hava vit eins og hinir flokkarnir sett nøkur høvuðsmál upp, sum vit fara til val uppá:

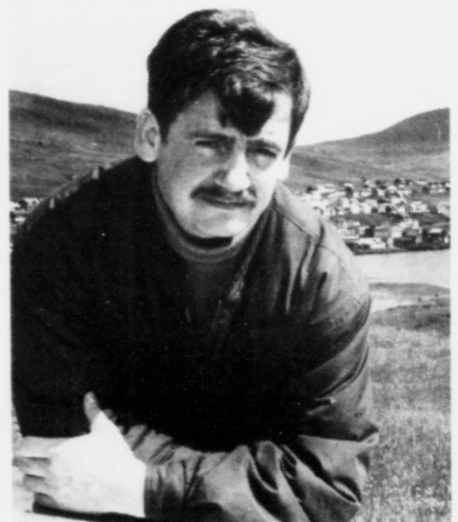
– at bjarga vælferðarsamfelagnum

– at økja virksemd aftur í øllum landinum, so fólk ið aftur fær trúgv og áliti á framtíðina

– at troyta teir marknaðarmøguleikar, sum eru, og vinna fyrimyndarligar og góðar avtalur við aðrar minni royndar marknaðir

– at lætta um skattarýstið hjá lág- og miðalinntøkunum

– at bota um umstøðurnar hjá teimum veikast stillaðu í samfelagnum

Vónandi verða umstøðurnar betri búskaparliga og politiskt, soleiðis at vit kunnu røkka teimum málum, sum vit hava sett okkum.

At enda fari eg at heita á øll vágafólk um at fara á val

og velja lista C.

Jóhannes Ellefsen,
valevni javnaðarfloksins
í Vágum